

หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ จำนวน ๗๐ ชั่วโมง
กลุ่มอาชีพพาณิชยกรรมและการบริการ
ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่ทา

๑. ความเป็นมา

สภาพสังคมที่เป็นอยู่ในปัจจุบันของประเทศไทยล้วนมีโครงสร้างของประชากรที่กำลังก้าวเข้าสู่สังคมผู้สูงอายุทั้งสิ้น ซึ่งเป็นผลสืบเนื่องจากการสำเร็จของการวางแผนประชากร การวางแผนครอบครัว และการพัฒนาประเทศที่ประสบความสำเร็จ ทั้งในด้านเศรษฐกิจและสังคม ซึ่งสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ กล่าวว่า ประชากรที่มีอายุ ๖๐ ปี ขึ้นไป มีแนวโน้มจะเพิ่มขึ้นจนถึงปี ๒๕๗๐ คนไทย ๑ ใน ๔ จะเป็นประชากรผู้สูงอายุ และจะทำให้ประเทศไทยเป็นสังคมผู้สูงอายุอย่างสมบูรณ์ ซึ่งในเรื่องดังกล่าวนี้ กระทรวงศึกษาได้ออกประกาศกระทรวงศึกษาธิการ เรื่องการคุ้มครอง การส่งเสริม สนับสนุนผู้สูงอายุในด้านการบริการทางแพทย์ และการสาธารณสุข ด้านการศึกษาและข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินชีวิต ด้านการประกอบอาชีพหรือฝึกอาชีพที่เหมาะสม

สำนักงาน กศน. ได้รับมอบหมายจากกระทรวงศึกษาธิการ มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและดำเนินการในส่วนที่เกี่ยวข้อง โดยให้หน่วยงานสนับสนุน ส่งเสริม ให้สถานศึกษาจัดทำกิจกรรม/โครงการที่เกี่ยวข้องเข้าในแผนปฏิบัติการประจำปี พร้อมรายงานผลการปฏิบัติงานให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้องทราบ กศน.อำเภอแม่ทา ซึ่งเป็นหน่วยงานในสังกัด จึงสนับสนุน ส่งเสริม ให้สถานศึกษาจัดทำแผน กิจกรรม/โครงการ และจัดการศึกษาให้ผู้สูงอายุมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ในหลายรูปแบบ เช่น การส่งเสริมการเรียนรู้ การจัดการศึกษาในหลักสูตร การศึกษานอกกระบบระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน การจัดการศึกษาต่อเนื่อง การจัดกิจกรรมส่งเสริมการอ่าน การจัดการศึกษาตามอัธยาศัย เป็นต้น โดยประสานภาคีเครือข่ายในพื้นที่ในการเผยแพร่องค์ความรู้ที่เป็นประโยชน์ให้กับผู้สูงอายุให้ได้รับความรู้ตามศักยภาพของแต่ละบุคคล ซึ่งผู้ที่เรียนจบหลักสูตร ๗๐ ชั่วโมง สามารถนำความรู้ที่ได้รับไปดูแลผู้สูงอายุในครอบครัว และชุมชน ที่ป่วยแต่ยังสามารถช่วยเหลือตนเองได้ อาจจะสมัครเป็น อาสาสมัครประจำหมู่บ้าน หรือหากประสงค์จะประกอบอาชีพในสถานประกอบการดูแลผู้สูงอายุ ก็สามารถเรียนเพิ่มเติมในหลักสูตร ๔๒๐ ชั่วโมง ได้

ศูนย์การศึกษานอกกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยอำเภอแม่ทา จึงได้จัดโครงการอบรมหลักสูตรดูแลผู้สูงอายุ (หลักสูตรระยะสั้น ๗๐ ชั่วโมง) ขึ้น

๒. หลักการของหลักสูตร

๑. เป็นหลักสูตรที่เน้นการดำเนินงานร่วมกับเครือข่าย สถานประกอบการ เพื่อประโยชน์ในการสำหรับการเรียนการสอนและการฝึกทักษะ

๓. จุดมุ่งหมาย

๑. เพื่อผลิตผู้ดูแลผู้สูงอายุที่มีภาวะพึ่งพิง

๔. กลุ่มเป้าหมาย

ประชาชนที่สนใจ

๕. ระยะเวลา

ระยะเวลาการเรียนรู้ของหลักสูตร จำนวน ๗๐ ชั่วโมง

ภาคทฤษฎี ๓๐ ชั่วโมง

ภาคปฏิบัติ ๔๐ ชั่วโมง

๖. โครงสร้างหลักสูตร

เนื้อหา	ระยะเวลา		หมายเหตุ
	ทฤษฎี	ปฏิบัติ	
๑. ความจำเป็นของการดูแลผู้สูงอายุ	๑	-	
๒. แนวคิดเกี่ยวกับผู้สูงอายุ	๑	-	
๓. โรคที่พบบ่อยในผู้สูงอายุ	๒	๑	
๔. ภาวะวิกฤตกับการปฐมพยาบาลเบื้องต้น	๒	๒	
๕. การช่วยเหลือผู้สูงอายุเบื้องต้น	๓	๒	
๖. การดูแลช่วยเหลือผู้สูงอายุที่ช่วยเหลือตัวเองไม่ได้เนื่องจากความชราภาพที่มีปัญหา			
- ระบบทางเดินอาหาร	๑	๒	
- ระบบทางเดินหายใจ	๑	๒	
- ระบบขับถ่าย	๑	๒	
- ระบบอวัยวะสืบพันธุ์	๑	๑	
๗. การเฝ้าระวังในผู้สูงอายุ	๒	-	
๘. การส่งเสริมสุขภาพผู้สูงอายุ			
- การออกกำลังกายที่เหมาะสมกับผู้สูงอายุ	๒	๑	
- อาหารและโภชนาการสำหรับผู้สูงอายุ	๒	๑	
- การดูแลสุขภาพของช่องปาก	๒	๑	
๙. สุขภาพจิตกับผู้สูงอายุ การดูแลตนเองเพื่อคลายเครียด	๓	๒	
๑๐. การจัดสภาพแวดล้อมที่เหมาะสม	๑	-	
๑๑. ภูมิปัญญาชาวบ้านกับการดูแลสุขภาพผู้สูงอายุ	๑	๑	
๑๒. สิทธิผู้สูงอายุตามรัฐธรรมนูญ/กฎหมายแรงงานที่ควรรู้	๑	-	
๑๓. บทบาทและจริยธรรมของผู้ดูแลผู้สูงอายุ	๑	-	

๑๔. การจัดกิจกรรมนันทนาการสำหรับผู้สูงอายุ	๑	๑	
๑๕. เสริมทักษะด้านภาษาอังกฤษ	-	-	
๑๖. เสริมทักษะด้านคอมพิวเตอร์	-	-	
๑๗. การฝึกปฏิบัติงาน			
- ในสถานบริการ	-	๑๐	
- ในชุมชน	-	๑๐	
๑๘. การวัดผลและการประเมินผล	๑	๑	
รวมทั้งสิ้น	๓๐	๔๐	
	๗๐		

๗. การจัดการกระบวนการเรียนรู้

หลักสูตรผู้ดูแลผู้สูงอายุ เป็นหลักสูตรที่เน้นให้ผู้เรียนที่ผ่านกระบวนการเรียนรู้จากวิทยากรแล้วสามารถนำความรู้ไปปฏิบัติได้จริง เมื่อจบหลักสูตรแล้วสามารถนำทักษะความรู้ที่ได้รับไปปฏิบัติจนเกิดความรู้ชำนาญ มีกระบวนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ดังนี้

๑. จัดกิจกรรมสำรวจ และวิเคราะห์ตนเอง ทรัพยากร อาชีพ
๒. จัดกิจกรรมวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้กระบวนการคิดเป็น และความเป็นไปได้
๓. ฝึกทักษะการประกอบอาชีพ
 - ๓.๑ เรียนรู้จากวิทยากร
 - ๓.๒ เรียนรู้ด้วยตนเองจากสื่อต่างๆ แหล่งเรียนรู้ ผู้รู้
 - ๓.๓ เรียนรู้จากการลงมือปฏิบัติจริง
 - ๓.๔ เรียนรู้จากภูมิปัญญา ทฤษฎี และปฏิบัติ
 - ๓.๕ เรียนรู้จากกลุ่ม เพื่อแลกเปลี่ยนความรู้
๔. จัดกิจกรรมการเรียนรู้เกี่ยวกับการบริหารจัดการ โดยเรียนรู้จากวิทยากร

และการลงมือปฏิบัติจริง

๕. นิเทศ ติดตามผลและประเมินโครงการของผู้เรียนและให้ข้อเสนอแนะในการปรับปรุงพัฒนา

๘. สื่อการเรียนรู้

๑. เอกสารประกอบการอบรม
๒. วิทยากรผู้เชี่ยวชาญ
๓. วัสดุ อุปกรณ์ และเครื่องมือ

๙. การวัดและประเมินผล

๑. การประเมินความรู้ภาคทฤษฎีระหว่างเรียนและจบหลักสูตร
๒. การประเมินผลงานระหว่างเรียนจากการปฏิบัติ
๓. ประเมินความพึงพอใจของผู้เรียน

๑๐. การจบหลักสูตร

๑. มีเวลาเรียน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐
๒. มีผลการประเมินตลอดหลักสูตร ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๘๐

๑๑. เอกสารหลักฐานการศึกษา

๑. หลักฐานการประเมินผล
๒. วุฒิบัตรการศึกษา ออกโดยสถานศึกษา

ลงชื่อ.....ผู้เสนอหลักสูตร
(นายณรินทร์ ศิลเสริฐ)
ครู กศน.ตำบล

ลงชื่อ.....ผู้เห็นชอบหลักสูตร
(นายณัฐวัตร ยาท้วม)
หัวหน้างานการศึกษาต่อเนื่อง

ว่าที่ร้อยตรี.....ผู้อนุมัติหลักสูตร
(เทอด ทองชัย)
ครูชำนาญการ รักษาการในตำแหน่ง
ผู้อำนวยการ กศน.อำเภอแม่ทา